

PEDAGÓGUSOK LAPJA

57. ÉVFOLYAM 1. SZÁM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2001. JANUÁR 18.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

ÖRÖM ÉS ÜRÖM

Ritkán adódik olyan esztendő, amikor a pedagógusok keresete jelentős mértékben növekedik. 2001 ilyen esztendő lesz, hiszen az év eleji 8,75%-os illetménytábla-emelkedést szeptember 1-től mintegy 20%-os további béremelés koronázza meg. Legutóbb, még Németh Miklós kormánya idején, az 1989-90-es tanévben volt hasonló mértékű növekedés, bár annak kedvező hatását jórészt elvitte az infláció. Lehetséges örömmel, jókedvünkkel azonban mindig elrontja valami. Most sincs másként, hiszen a múlt évi magasabb inflációt ellensúlyozó bérkorrekcióért akciót kellett szerveznünk, az ideai béremelések kifizetésére pedig nagyon sok helyen késve kerül sor.

A PSZ települési szervezeteinek és a helyi önkormányzatok tárgyalásainak kezdeti tapasztalatai azt jelzik, hogy az oktatás pozícióinak az államháztartás egészen belüli javulása az intézményfenntartók szintjén nem érzékelhető. A közoktatási normatívák emelkedése automatikusan nem gazdagítja az intézmények költségvetését.

Jól érzékelhető az is, hogy a közoktatás kettős finanszírozásának nemcsak a mindig kevés pénz a problémája, hanem finanszírozás-rendszere is sok tekintetben kiigazításra szorul. Az önkormányzati iskolafenntartás, a bér- és dologi költségek biztosításának évtizedes tapasztalatait végre alaposan át kellene tekinteni, és a szükséges jogszabályok (pl. az államháztartási, önkormányzati törvény) ésszerű módosítását el kellene végezni. Sajnos, erre egyik kormányzati ciklusban sem került sor. A kétéves költségvetés ismeretében úgy látjuk, hogy 2002-ig erre ismét nincs esély. Talán majd a következő kormány vállalja e fáradságot?

Számtalan jogalkalmazási probléma is nehezíti a helyi érdekérvényesítést E téren csöppet sem javult a helyzet. Visszatérő gondok jelentkeznek nemcsak a joghézagokra alapozott manőverezésben, hanem egyértelmű jogi előírások esetében is sorozatosan fordulnak elő nyilvánvaló törvénysértések, legalábbis az erre való szándék, a jogalkalmazók tudatos rosszhiszemősége, az érdekegyeztetés kijátéka, a szakszervezetek véleményének figyelmen kívül hagyása. Néhány példa:

Évről évre probléma a megemelt bérek több hónapos késlekedéssel történő kifizetése. Hiába lép hatályba január 1-jével a költségvetési törvény és a megemelt közalkalmazotti illetménytábla. A magasabb bérek kifizetésére a települések többsége csak márciustól, esetleg áprilistól kerít sort. Igaz, hogy kollégáink visszamenőleg is megkapják a különbözetet, ám a késlekedés nemcsak bosszúságot, hanem tényleges veszteséget is jelent, hiszen az év eleji áremelések halasztás nélkül megvalósulnak. A késlekedés oka elsősorban nem az adminisztráció lassúsága. (Bár sok helyen ez is szerepet játszik.) Több önkormányzat kifejezetten megtiltja az új bérbesorolások kellő időben való megküldését a területi államháztartási hivataloknak, vagy a munkát úgy szervezi, hogy a helyi költségvetések elfogadása előtt ne is kerülhessen sor a megemelt bérek kifizetésére. Kevés az olyan önkormányzat, amely határozottan kéri az átsorolások gyors elkészítését, hogy már február elején mindenki a megemelt bérét kapja (pl. Nyíregyháza, Pásztó, Székesfehérvár, a főváros néhány kerülete).

Jogos tehát a pedagógusok és a közoktatás valamennyi munkavállalójának felháborodása, amikor úgy vélekednek, hogy bezzeg a miniszterek, az országgyűlési képviselők fizetés(tiszteletdíj)-emelése késlekedés nélkül megvalósul. Ám a pedagógusoknak, a közoktatás alkalmazottainak, a hatodrangú közszolgáknak a magasabb bére nem sürgős.

Természetesen ezt a problémakört is jogszabályi ellentmondások terhelik (a költségvetési és az államháztartási törvényé). Az önkormányzatok a megemelt normatívákat csak a saját költségvetésük elfogadása után kapják meg, ezért a szegényebb településeknek a megemelt bérek kifizetésével kapcsolatban valóban nehézségeik vannak.

A minimálbér felemelésével kapcsolatban a közoktatásban is jelentkezik az a probléma, hogy az intézmények technikai-adminisztratív alkalmazottait, valamint az óvodai dajkákat az önkormányzat egyre több helyen válaszütt elé állítja: vagy elbocsátanak valakit vagy csökkentett munkaidőben (8 óra helyett 6 órában) foglalkoztatnak mindenként. A PSZ feltett szándéka, hogy minden ilyen esetben munkaügyi ellenőrzést kezdeményez, és egyúttal sürgeti az OM kilátásba helyezett közleményét arról, hogy az óvodáknak, az iskoláknak, a kollégiumoknak a nevelő-oktató feladatokon túl, milyen tevékenységet kell ellátniuk a gyermekek, a tanulók biztonságos és egészséges körülményeinek, életrendjének, étkezésének biztosításával kapcsolatban. E a feladatoknak a megfelelő színvonalú teljesítése ugyanis megfelelő számú és képzettségű nem pedagógus alkalmazottat igényel.

A TARTALOMBÓL:

- **SZAKSZERVEZETI AKCIÓ, KORMÁNYZATI DÖNTÉS**
- **A KÖZOKTATÁS ÉS A KÉTÉVES KÖLTSÉGVETÉS**
- **GARANTÁLT ILLETMÉNYEK A KÖZOKTATÁSBAN (2001. ÉVBEN)**
- **SZÜLŐFÖLDÜNK, ISKOLÁNK, HAZASZERETETÜNK**
- **A SZOLNOKI „TISZAPARTI” KITÜNTETÉSE**
- **TUDNIVALÓK A NÉPSZÁMLÁLÁSRÓL**
- **VÁLTOZÁSOK A TÁRSADALOM-BIZTOSÍTÁSBAN**
- **A TILTAKOZÓ AKCIÓ SAJTÓVISSZHANGJA**